

Nr 166

Utlåtande i anledning av motion angående personalvården under repetitionstjänstgöring.

(1:a avd.)

I motionen II: 368 av herr Krönmark har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att motionen översändes till kommande försvarsutredning för beaktande.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från överbefälhavaren.

Överbefälhavaren anför bl. a. att behovet av ändamålsenliga anordningar vid förband under tältförläggning vid repetitionsutbildning har varit föremål för utredning inom arméstaben. Detta har lett till att chefen för armén 1966 utfärdat normer för den standard i här aktuella avseenden, som skall efterhand införas vid sådana förläggningar av lägertyp.

Vid den fortlöpande generalplaneringen inom armén ägnas lägren stor uppmärksamhet. Som exempel nämns arméchefens skrivelse 1969.09.10 med behovsunderlag för läger av typ II. Takten i nu påbörjad upprustning av läger bestäms i första hand av ekonomiska faktorer. De ordinarie kasernförläggningar, som användes under hela året för främst grundutbildning av värnpliktiga, måste helt naturligt i första hand prioriteras. Det kommer för denskull att krävas avsevärd tid innan programmet för upprustning av läger med tältförläggning hinner genomföras.

Inom marinen och flygvapnet förekommer inte några tältförläggningar för här ifrågavarande ändamål.

Från Riksorganisationernas Campingkommitté, som Svenska turistföreningen vid förfrågan hänvisat till, har gällande normer för civila campingplatser införskaffats.

I huvudsak överensstämmer dessa civila normer med gällande målsättning för arméns lägerförläggningar. Dock måste beaktas att de civila lägerplatserna till övervägande del endast utnyttjas under månaderna juni—augusti med en klar toppbeläggning under tiden för industrisemestern, ehuru man eftersträvar att få till stånd även vintercamping — i så fall dock i stugor eller husvagnar med egen uppvärmning. Vid jämförelse måste även beaktas att man under den militära utbildningen vid tältförläggning inte kan bortse

från kravet på att de värnpliktiga bibringas vana vid mer fältmässiga förhållanden.

Överbefälhavaren vill i dessa sammanhang även erinra om att personal vid lägerförläggning även måste tillgodoses med trivselanordningar av olika slag. Det gäller bl. a. tillgång till dagstidningar, ljudradio och — där så är möjligt — även TV. I de flesta fall är det förbandens personalkassor, som får bekosta dessa anordningar. De medel som försvarsstabens personalvårdsbyrå disponerar för ändamålet är mycket begränsade och måste till huvuddelen användas för permanenta förläggningar. Här föreligger sålunda ett påtagligt och angeläget behov.

Som sammanfattning framhåller överbefälhavaren att de av motionären påtalade förhållandena kräver snara åtgärder och att under senare år arméchefen har beaktat frågan och att åtgärder är i gång. Enligt från arméstaben inhämtade uppgifter kommer ca 50 läger av typ II — vilka närmast torde vara åsyftade av motionären — att iordningställas enligt gällande normer. För varje sådant läger beräknas kostnaderna för upprustning belöpa sig till omkring 1 mkr. Årligen anslås f. n. omkring 5 mkr. för detta ändamål. Med denna takt torde efter omkring 10 år de av motionären påtalade förhållandena vara avhjälpna. Det kan tilläggas att nyligen armémyndigheterna för lägerändamål förhyrt en civil campingplats på Öland för erforderlig period, ett sätt att lösa svårigheterna intill dess upprustningsprogrammet är genomfört.

Utskottet. Enligt motionen borde åtgärder till ganska rimliga kostnader kunna vidtagas för att förbättra förhållandena vid mera permanent tältförläggning av förband. Som målsättning borde gälla att soldaterna får en förläggningsstandard som i stort bjuds vid en välutrustad civil campingplats.

Enligt vad som framgår av överbefälhavarens yttrande överensstämmer gällande målsättning för arméns lägerförläggningar med nuvarande normer för civila campingplatser. Vid jämförelse måste dock även beaktas kravet på att de värnpliktiga under den militära utbildningen bör bibringas vana vid mer fältmässiga förhållanden. Av överbefälhavarens yttrande framgår vidare att visst planerligt arbete pågår med upprustning av ifrågavarande läger.

Utskottet anser att det är angeläget att förhållandena vid de permanenta tältförläggningarna förbättras. Då frågan emellertid har beaktats och då utskottet förutsätter att åtgärder vidtages i den mån det är möjligt med hänsyn till den avvägning som måste ske mot andra önskemål, bl. a. upprustning av kaserner för värnpliktiga under grundutbildning, är utskottet inte berett att tillstyrka motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen II: 368.

Stockholm den 10 november 1970

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 169.